

Barkåkra kyrka

Lunds stift

Fasad mot söder

Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning

KRISTINA SIMONSSON, 2017-05-29

jais
arkitekter

Svenska kyrkan
LUNDS STIFT

—

Barkåkra kyrka

Barkåkra församling, Bjäre kontrakt, Lunds stift, Barkåkra socken, Barkåkra 53:1, Ängelholms kommun, Skåne län, Skåne

Beskrivning och historik

Kyrkomiljön

Barkåkra ligger en halvmil norr om Ängelholm, nära kusten i ett öppet slättlandskap med jordbruksmark och med Hallandsåsen inom synhåll.

Barkåkra socken har varit bebott sedan förhistorisk tid och här finns ett stort antal gravhögar från bronsåldern.

Förutom sex byar fanns under medeltiden en stad, Luntertun, i Barkåkra socken. Under 1400-talet utvecklades Luntertun från fiskeläge till stad. Byns kapell från 1200-talet byggdes ut till en kyrka på 1460-talet men övergavs 1516 när Ängelholm anlades.

Socknen bestod länge av flera byar med små jordbruk och kustbyar med visst fiske som näring. Före reformationen tillhörde flera av gårdarna kyrkan men efter reformationen tillföll de kronan och såldes, vilket var grunden till Ängeltofta gods. Från tidigare risbygd och våtmarker uppodlades alltmer mark. Under början av 1800-talet utvecklade Ängeltoftas ägare C G Stjernsvärd jordbruket med nya redskap, metoder och ägarförhållanden. I Barkåkra by låg alla gårdarna under Ängeltofta gods. Barkåkra by skiftades 1803 vilket betydde att den samlade bebyggelsen splittrades och marken delades in i större enheter.

Dagens Barkåkra är litet med några få hus längs landsvägen och en gård nordväst om kyrkan. Ängelholms flygplats anlagd 1944 ligger sydöst om kyrkan. En bit bort finns före detta flygflottiljen F10 som lades ner 2002 och numera är en företagspark.

Barkåkras kyrkoherde var även flottiljpastor.

Bostadsexpansionen har istället skett i socknens kustbyar, Vejbystrand, Skälderviken, Skepparkroken och Magnarp. Sommarstugeområden som byggdes under början av 1900-talet har omvandlats till permanentbebyggelse. I Vejbystrand fanns ett stort kustsanatorium från 1903 till 1987 vilket bär spår på kyrkogården.

Kyrkoanläggningen gränsar i söder till klockarbostaden, numera församlingshem, och prästgården från 1927 som numera delvis är församlingsexpedition. Nordväst och norr om kyrkan ligger i en trädunge Övragården med tillhörande ekonomibygnader och

en redskapsfabrik flyttad från Ängeltofta gård. Väster ut finns parkering med förråd och bårhus. Nya kyrkogården omges av jordbruksmark på alla sidor utom mot väster där landsvägen delar gamla och nya kyrkogården.

Kyrka, bårhus, fd klockarboställe och prästgård.

Kyrkobyggnaden

Barkåkra kyrka byggdes sannolikt på 1100-talet. Den bestod då av ett långhus med ett smalare kor med en halvrund absid i öster. Likt de flesta romanska kyrkor hade den antagligen små högsittande fönster, ingång för män på södersidan och kvinnor på norrsidan. Sedan dess är kyrkan förstorad, tillbyggd, ombyggd och renoverad flera gånger.

Kyrkan var patronatskyrka från 1333 till 1517 till kantorn, en hög kyrklig ämbetsman vid domkapitlet i Lund.

Under 1400-talet slogs valven i kyrkan, koret revs och kyrkan förlängdes med två travéer i öster, tornet uppfördes i väster, en sakristia byggdes på korets norrsida och ett vapenhus framför södra ingången. Fönstren förstorades och blev fler.

Kalkmålningarna är daterade mellan 1470 och 1520.

Efter reformationen ändrades gudstjänstordningen. Predikstol och bänkar tillkom och sidoaltare togs bort.

På 1640-talet byggdes Ängeltofta gravkor på norrsidan.

Svåra tider runt 1600/1700-tal ledde till att kyrkan förföll. Under första delen av 1700-talet fick kyrkan ny bänkinredning, ny altarpupp, nytt golv och blytaket renoverades.

Stor befolkningstillväxt krävde en större kyrka. 1802 gjordes en utbyggnad åt nordöst som var en utvidgning av Ängeltoftas gravkor. Utbyggnaden kom att kallas nykyrkan och dess tak var belagt med spån.

1826 byggdes en ny femsidig absid för sakristia i öster och den gamla sakristian i norr revs på 1880-talet.

1861 gjordes en genomgripande renovering som innebar bland annat att en ny ingång togs upp mellan tornet och långhuset och det medeltida vapenhuset i söder revs. Takstolarna byttes ut och taket täcktes med koppar. Orgel installerades på en läktare i väster. Nya fönster sattes in.

Från 1900 diskuterades olika ombyggnader och förslag gjordes av arkitekterna Theodor Wåhlin och Henrik Sjöström som inte genomfördes.

Restaurering skedde 1924-25 efter ritningar av arkitekt Nils Blanck. Den innebar bland annat att sakristian från 1826 revs och inrättades istället bakom altaret, ytterdörrarna byttes, taket byttes från koppar till tegel. Nykyrkan fick nytt utseende exteriört med nya fönster, dörrar och mönstermurning. Invändigt revs orgelläktaren och orgeln flyttades till nykyrkan, bänkarna byggdes om för att bli bekvämare, nykyrkan välvdes med kryssvalv, nytt altare murades i koret och altartavlan flyttades fram. Golven byttes från tegel till kalksten. Medeltida kalkmålningar tog fram och konserverades. Pannrum byggdes under nykyrkan.

På 1950-talet putsades valvens ovalsida, ventilationen sattes igen, på 1960-talet putsades fasaderna med cement och KC-bruk. Eventuellt ledde detta till putsnedfall inne i kyrkan på 1970-talet.

1971 sattes glasmålningar i långhuset in utförda av Randi Fisher och Ralph Bergholtz. 1981 genomfördes en restaurering efter handlingar av Arne Lindström som innebar att vapenhuset i tornet avskildes från långhuset med ny vägg, bänkar i bakersta delen togs bort, toalett och förråd inreddes i vapenhuset. Kalkmålningarna renoverades. Valven isolerades, ventilationshålen togs upp.

2005 byttes uppvärmningen till jordvärme.

2012 genomfördes en renovering efter handlingar av Hans Ponnert som innebar bland annat att altarringen minskades, bänkar togs bort i nordöstra långhuset dit dopfunten flyttades, kalkstensgolvet kompletterades, rengöring av väggar och kalkmålningar.

Korbänkar flyttades från koret till vapenhuset och ersattes av stolar i koret.

En medeltida altarskiva av kalksten hittades på golvet under predikstolen vid flyttning av bänkinredningen.

2014 renoverades taket och kyrkan målades med silikatfärg.

2016 ersattes den tillfälliga rampen upp till koret med en permanent ramp i kalksten.

Exteriör

Kyrkobyggnaden består av ett kvadratisk västtorn, långhus och en korsarm, kallad nykyrkan åt norr. På tornets norrsida finns ett trapphus. Kyrkan är vitputsad, har trappstegsgavlar, mestadels spetsbågiga fönster och sadeltak täckt med tegel. Tornet är från 1400-talet, långhuset från 1100- och 1400-talet och nykyrkan från 1640 och 1802.

Kyrkan är förmodligen grundlagd på en kallmur av natursten. Murarna är uppförda av

gråsten med inslag av tegel. Trapphuset är byggt i tegel. Kyrkan är putsad med kvastad struktur och målad med vit silikatfärg. Dörr- och fönsternischer är slätputsade. Murarna saknar sockel, i östra delen av långhuset är grundstenar synliga. Trappstegsgavlarna på långhus och torn är dekorerade med flera blinderingsnicher. Långhuset har en fris av sågskift i övre delen av muren medan nykyrkan har en tandsnittsfris under takgesimsen.

Kyrkorummet nås via dörrar i väster, norr och öster. Samtliga dessa dörrar är från 1925 och klädda med ekpanel med ett zick zack mönster, invändigt är de uppbyggda med ramverk och fyllningar. Gångjärnen är dekorativa bockhornsgångjärn. Huvudingången i väster i tornet sitter i en spetsbågig nisch med två språng medan dörrarna i nykyrkan sitter i rundbågiga nischer, liksom dörren till sakristian i öster. Marken sluttar mot öster och ingången till sakristian nås med en halvrund granittrappa med fyra steg.

Fasad mot sydöst.

Fasad mot nordost.

Långhuset har åtta stora spetsbågiga fönster i tvåsprångiga nischer. Fönstren har en stomme av två vertikala och fyra horisontella stormjärn och däremellan kvadratisk indelning med blyspröjsar. Glaset är svagt färgat. I mitten finns glasmålningar. Solbänkarna är täckta med kalksten.

Nykyrkans rundbågiga fönster är också av järn. Tornet har dubbla spetsbågiga ljudöppningar i alla väderstreck. Solbänkarna är täckta med tegelpannor i nykyrkan och tornet.

Långhus, torn och nykyrka har sadeltak medan det lilla torntrapphuset har pulpettak. Samtliga tak, liksom trappstegsgavlarna, täcks av röda enkupiga tegelpannor sedan 1925. Takavvatningen är delvis av koppar delvis av brun plåt.

Interiör

Vapenhus

Vapenhuset i tornets bottenvåning har golv av rödbrun slipad kalksten från 1925,

putsade och kalkade ojämna väggar. Taket är välvt med ett kryssvalv som vilar på väggarna utan pilastrar. Dagsljus kommer från överljus till porten. Före detta korbänkar står på två sidor i vapenhuset. Mot långhuset finns en pardörr med ramverk med fyllningar, utformad som entréporten. Ovanför dörren hänger en modell av ett Drakenplan, en gåva från flygflottiljen. På ömse sidor om dörren till långhuset finns dörrar till toalett och förråd. Väggen till långhuset och wc, förråd tillkom 1981.

Långhus

Från vapenhuset kommer man in kyrkorummet som består av långhus, kor och korsarm (nykyrkan) i norr. Väggarna är putsade och vitkalkade. Golvet är täckt med rödbruna kalkstensplattor från 1925, under bänkkvarteren ligger brädor. Taket är täckt av kryssvalv med rektangulära ribbor vilande på tvåsprångiga pilastrar med dubbla kragband. I valvkappornas nedre del finns skvallerhål. Sköld och gördelbågar är svagt spetsbågiga. Ribborna är dekorerade med band i blågrått och rött och längs ribborna är dekorationsmålat med rundbågsfriser med kors. I valvkapporna är målat olika symboliska cirklar.

Slutna bänkar står på ömse sidor om mittgången. Predikstolen står i sydöst och dopfunten i nordöst.

Långhusets fönster har i mitten glasmålningar av Randi Fischer och Ralph Bergholtz från 1971.

Långhuset mot altaret i öster.

Kor

Koret är upphöjt ett steg och har golv och väggar lika långhuset. Taket är välvt med

två travéer med kryssvalv vars vederlag vilar på väggarna. Ribbornas är målade som i långhuset. Skvallerhålen är dekorerade med kalkmålningar som små naiva ansikten. Fönstren har glasmålningar av Hugo Gehlin med evangelisternas attribut, ängel, lejon, ox och örn.

Sakristia

Sakristian avdelas av ett träskrank med en tät nederdel och övre del av svarvade smala kolonetter från 1925. Dörrar på båda sidor om altarpupsatsen leder till sakristian. Golvet är täckt av brädor. En rundbågad spegeldörr leder till kyrkogården.

Nykyrkan

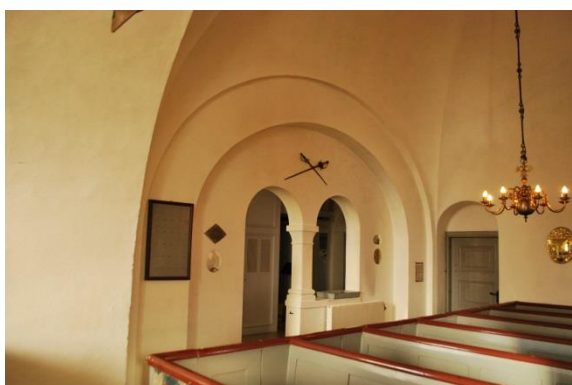
Nykyrkan består av två delar, Engeltofta gravkor (västra delen) från 1640 och utvidgningen 1802 (östra delen) som båda byggdes om 1925. Båda delarna har putsade och vitkalkade väggar. Taken är täckta av ribblösa kryssvalv från 1925. Östra delen är inredd med bänkar. Golv av kalksten i gången och brädor under bänkarna. Två rundbågiga fönster med glasmålningar sitter inom en större rundbågig nisch. På norrväggen hänger en minnestavla över de 31 personer som dog i en flygolycka nära kyrkan 1964. Västra delen ligger två trappsteg högre och nås genom en rundbågig öppning. Golvet är täckt med en plastmatta. Denna del fylls av orgeln.

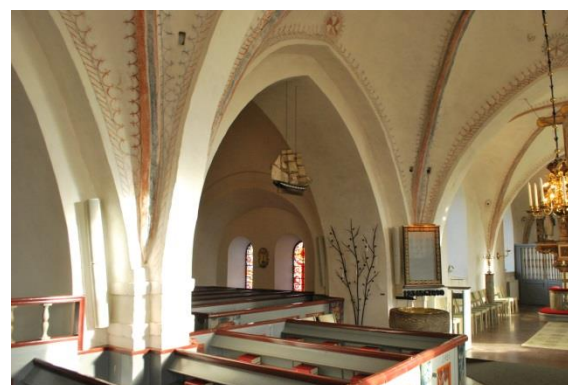
Långhuset mot väster.

Kryssribbvalv.

Östra delen av nykyrkan i norr.

Från långhuset mot nykyrkan i norr.

Genom ett trapphus på tornets norrsida nås de övre våningarna i tornet. Dörren är försedd med ett kraftigt kammarlås. Väggarna i trapphuset är av tegel liksom den

smala murade trappan. En landgång ovan tornets valv leder till en plåtlucka till långhusvinden. Taklaget är förnyat 1861 och består av sparrar, hanband, stödben och tassar på dubbel lejd på yttermuren. Valven är isolerade. Tornets övre våningar nås med trätrappa, väggarna är av gråsten, golven av brädor. På plan 1 finns den gamla klockringningen, på plan två står klockstolen med två klockor.

Inredning och inventarier

Altaruppsatsen är från 1737, gjord av bildhuggaren David Jastro, och restaurerad 1983. Altartavlan omges av vridna kolonner med reliefer av växtornament och korintiska kapitäl. Uppsatsen kröns av ett listverk. Överst sitter en strålsol. Vid sidorna utanför uppsatsen står skulpturer av Moses med lagtavlorna och till höger Jesus. *Altartavlan* inom guldrum är målad 1739 av Johan Borg från Helsingborg. Motivet skildrar Jesus sista måltid.

Altaret från 1925 av blocktyp är murat, vitputsat och ritat av Nils Blanck. Skiva och sockel är av kalksten. Altaruppsatsen vilar på ett vitputsat murat fundament med horisontella kalkstenslister som är sammanbyggt med altaret.

Altarringen av trä är förmodligen från 1925. Planformen minskades 2012. Den består av flerfärgsmålade balusterdockor mellan tygklätt knäfall och överliggaret. Planen är U-formad.

Altaruppsatsen i koret.

Dopfunten.

Predikstolen.

Dopfunten av granit är troligen från 1100-talet. Cuppan är rund dekorerad med en fläta av tre band i övre kanten och rundstav i nedre delen. Foten är fyrkantig utformad som ett upp och nervänt tärningskapitäl. Den är dekorerad med djurmotiv inom

rundbågiga fält på tre sidor, fjärde sidan är dekorerad med en lilja och kors.

Predikstolen av delvis målad ek är från 1600-talet. Fundamentet är från 1924. Korgen målades om 1934 och restaurerades 1983. Sidorna pryds av reliefer inom rundbågiga fält av de fyra evangelisterna med sina attribut. Dessa reliefer är omålade. Sidorna delas av pilastrar med kvinnofigurer. Texttavlor sitter i ovan och nedkant. Under korgen är målat växtornament. Korgen nås genom en rak sekundär trappa med räcke av ståndare och rep. Ovan predikstolen hänger en sexkantig polykromt bemålad baldakin med duva under.

Bänkinredningen är delvis från 1745 men mycket ombyggd 1925 för att bli bekvämare. Tre dateringar är målat på olika bänkar 1745, 1925 och 1981. Inredningen är sluten med raka gavlar. Dörrar, fronter och ryggstöd är uppbyggda av ramverk med fyllningar. En genomgående profilerad överliggare finns ovan dörrar och gavlar. Bänkarna är gråmålade med grovt marmoreringsmålade speglar och pilastrar på gavlarna.

Orgeln är byggd 1992 av Tostareds kyrkorgelfabrik. *Orgelfasaden*, från 1992, med synliga metallpipor är indelad i fem rundbågiga fält. Mittpartiet är högre med lägre sidopartier. Fasaden är gråmålade med rödmålade listverk.

Storklockan är gjuten 1643 av Hans Meyer i Helsingör. *Lillklockan* från 1786 är gjuten av Abra Malmberg. Båda klockorna har inskriptioner och dekor.

Övrigt

Kormatta ritad av Barbro Nilsson från Märta Måås-Fjetterström.

Vid dopfunten finns ett *dopträd* tillverkat 2013 av konstsmeden Lars-Otto Lindskog. I trädet hängs en glasdroppe upp för varje barn som döps.

En *ikon*, målad 2014 av Sven-Bertil Svensson, hänger i nedre delen av långhuset.

Utsmyckningarna av glas i fönsternischerna är gjorda 2015 av glaskonstnären Christian Svensson. Dessa tar upp motiven och färgerna i glasmålningarna som finns i fönstren i långhuset.

Kyrkogården

Gamla kyrkogården, historik

Den äldsta delen av kyrkogården är liten med kyrkan i mitten. Troligtvis har det funnits en mur runt kyrkogården sen 1600-talet.

I början av 1800-talet beskrivs kyrkogården vara planterad med ask och kastanj och marken är utbetad av svin. I början på 1900-talet beskrivs kyrkogården ha ojämn mark

med ovårdade gravkullar och håligheter på norrsidan som skulle utjämnas. Nya gångar anlades.

I slutet av 1960-talet anlades urnlund på gamla kyrkogården. Den gamla muren revs och flyttades så att även nya delen blev muromgärdad.

Nya kyrkogården, historik

Gamla kyrkogården blev alldeles för liten och 1877 invigdes den nya kyrkogården på andra sidan landsvägen åt öster. Denna har sedan utvidgats åt söder och öster under 1920-, 1940-, och 1960-tal. 1922 anlades begravningsplats för kustsanatoriets patienter. Under 1930-talet byggs murar i norr och längs vägen i väster på nya kyrkogården.

Minneslundan anlades i slutet av 1980-talet och omgestaltades 2002 av Pål Reijer.

Askgravlund anlades 2004 och den utvidgades 2015.

2006 inrättas ett lapidarium efter ritningar av kyrkogårdsvaktmästare Cecilia Svensson i ett utvidgat område väster om kyrkan.

Kyrkogården söder om kyrkan.

Nya kyrkogården mot öster.

Gamla kyrkogården är omgärdad av en murad gråstensmur avtäckt med tegelpannor och en trädkrans av kastanj. Mot norr finns en murad stiglucka, en överbyggd port som leder till Övragårds ägor. Smidesgrindar finns i övriga väderstreck. Kyrkan omges av singel förutom från parkeringen till huvudentrén där en gång med betongplattor ligger och nordöstra hörnet som är grässått. Gravstenarna står delvis i gräs, andra är omgärdade av buxbom och singel, enstaka platser har sten- eller järnomfattning. Gångarna mellan kvarteren är gräsbesådda. Bland stenarna finns höga obelisker, stenar utformade som trädstammar blandat med nyare låga och breda stenar. Titlarna är övervägande lantbrukare men närheten till havet märks med titlar som skeppare. En anmärkningsvärt sorglig sten visar en familj med nio barn som alla dog i ung ålder.

Nya kyrkogården på andra sidan landsvägen är stor i jämförelse med den äldre. Nya kyrkogården är omgärdad av murad gråstensmur avtäckt med tegelpannor och en trädkrans av kastanj, lindar och nyplanterade lönnar. Grindar finns i norr och väster.

En bred huvudgång går från entrégrinden i väster till ett stort träkors från 1968 längst i öster. Ingångarna till nya och gamla kyrkogården ligger mittemot varandra.

Gångarna är belagda med singel. Nya kyrkogården innehåller flera olika delar. Äldsta delen är uppbyggt enligt sent 1800-tals ideal med singel och buxbomsgravar. Flera platser är dock återlämnade och grässådda.

Nästa etapp är uppbyggd med gravstenar placerade längs långa rygghäckar av avenbok enligt 1930-tals ideal. Platserna är buxbomsomgärdade. Stenarna är mestadels horisontella. Ett område utan personliga stenar är begravningsplats för alla som dog på kustsanatoriet i Vejbystrand. En stor sten omgiven av en cirkel av buxbom och raka buxbomsgångar och gräsmattor i fyra väderstreck.

Längst i öster ligger askgravlunden med ljusbärare och stående granitskivor med namnbrickor. Minneslunden i sydöst är omgiven av idegranshäck och rhododendron och innehåller ljusbärare och en sten. I södra delen av kyrkogården finns urnkvarter avdelade med idegranshäckar. Urnkvarterens små gravplatser har singel och omgärdas med sten, gångarna är grässådda.

Byggnader på kyrkogården

Inga byggnader finns på kyrkogården men strax utanför på parkeringen finns ett bårhus från 1944 ritat av Eiler Græbe och ett redskapshus från 1970. Båda husen är vitputsade med sockel av natursten och har sadeltak med tegelpannor. Norr om nya kyrkogården finns ett personalhus/förråd/garage till kyrkogårdsförvaltningen. Fasaden är klädd med liggande gul träpanel.

Kulturhistorisk karaktärisering för Barkåkra kyrkoanläggning

Anläggningen ligger i ett öppet jordbrukslandskap med vida utblickar. En flygplats finns i närheten och Hallandsåsen syns i fjärran.

Barkåkra kyrka ingår i ett traditionellt sammanhang med närbelägna prästgården och klockarebostället. Dessa används numera som expedition och församlingshem. Norr om kyrkan ligger Övragård med ekonomibyggnader. Speciellt karaktärsfull är redskapsfabriken som flyttats från Ängeltofta gods, vars ägare präglat landskapet runt Barkåkra.

Gamla kyrkogården karaktäriseras av sent 1800-tals ideal med buxbomsindelade singelgravar men är delvis uppluckrad med flera partier gräsbesådda.

Nya kyrkogården innehåller många olika tidsskikt med buxbomsgravar enligt sent 1800-tals ideal och gravar längs rygghäckar enligt 1930-tals ideal och senare tiders anlagda minneslund och asklund. Gravmonumentet från 1922 över alla döda vid

kustsanatoriet minner om en tid när tuberkulos var vanlig.
Omgärdningen av murar och trädkrans runt kyrkogårdarna är viktiga för upplevelsen.
Troligtvis har det funnits stenmur sen 1600-talet på gamla kyrkogården.

Kyrkan har medeltida ursprung från 1100-talet som delvis finns kvar i de tre västra travéerna. Redan under senmedeltiden östförlängdes kyrkan med två travéer och försågs med gotiska valv, torn och trappstegsgavlar. En korsarm mot norr med delar från 1600- och 1800-tal byggdes om till dagens utformning 1925. Flera tillbyggnader har rivits under årens lopp. Idag består kyrkan av torn, långhus och korsarm. Kyrkan är vitputsad med trappstegsgavlar med blinderingsnischer, tegeltak och spetsbågiga fönster i långhuset. Tegeltak och dörrar är från 1925.

Östförlängningar under medeltiden är ganska ovanligt men gjordes i ett 40-tal kyrkor i Skåne. Anledningen kan vara liturgiska förändringar med önskan om mer plats för fler altare i koret. Ett gemensamt drag hos flera östförlängda kyrkor är att de var prebenden till domkyrkan i Lund.

Kyrkan har ett påtagligt långt långhus med ett gotiskt uttryck i långhus och torn och ett annat i korsarmen med rundbågar. Korsarmen är präglad av N Blancks ombyggnad 1925, den har en bred gavel mot det smalare långhuset.

Interiört har kyrkan ett stämningsfullt medeltida uttryck och präglas av de låga kryssvalven från 1400-talet med typiskt gotiska, ornamentala målade slingor längs valvbågarna och enstaka kalkmålningar.

Kyrkan är ljus med stora fönster med glasmålningar. Interiören präglas av Blancks restaurering 1925 då golven byttes, orgelläktaren revs, bänkarna byggdes om och nykyrkan försågs med valv. Trots att mycket gjordes om 1925 vid Blancks renovering har långhus och kor en ålderdomlig karaktär. Förändringen 2012 med några borttagna bänkar för att ge ny plats till dopfunten har inte skadat.

Ett föremål är kvar sen den första byggnadsetappen och det är dopfunten av granit från 1100-talet. Dopfuntar i Skåne av granit är tämligen ovanligt, de flesta är av sandsten, men just på Bjärehalvön finns flera av granit. Bland inventarierna märks tidstypisk predikstol från 1600-talet, dock med sekundär bemålning, och snidade altaruppsatsen från 1700-talet.

Kyrkan är välhållen och en populär bröllopskyrka. Den är konstant uppvärmd.

Rekommendationer

- Kyrkans sammanhang med omgivande byggnader är betydelsefullt och bör värnas.
- Kyrkogårdarnas omgärdning av murar och trädkrans bör värnas.

- Kyrkans medeltida valv och kalkmålningar bör värnas.
- Om kommande förändringar önskas med mer fri plats utan bänkar är det nykyrkan som kan förändras utan att kyrkans uttryck skadas.
- Avvägning mellan komfortabel temperatur i kyrkan och värna träinventarierna bör göras.

Skydd m.m.

Kyrkan och kyrkogården skyddas som kyrkligt kulturminne enligt 4 kap. kulturmiljölagen. Anläggningen ligger inom av länsstyrelsen utsedd särskilt värdefull kulturmiljö, Barkåkra-Skepparkroken-Ängeltofta. Ligger inom Riksintresse flygplats.

Kyrkoanläggningen ligger inom fornminne Barkåkra 111:2 som är del av bytomten Barkåkra enligt karta från 1726.

Källor och litteratur

Skåne, Landskapets kyrkor, red. Markus Dahlberg & Ingrid Sjöström, RAÄ, 2015

Sockenkyrkorna – kulturarv och bebyggelsehistoria, Riksantikvarieämbetet, 2008

Underhållsplan för Barkåkra kyrka 2004-12-15, Restaurator.

Barkåkra kyrkogård. Vård och underhållsplan, 2013. Regionmuseet Kristianstad

Barkåkra, kyrkan, byarna, socknen, Jan Moen 1988

http://www.regionmuseet.se/rapporter_pdf/2008/R2008-061.pdf

<http://kmb.raa.se/cocoon/bild/kont-574452822b4386774c42356c033259515f5b6070>

Ängelholmsboken 2014, artikel "1800-talets kyrkoliv", Ängelholmsbygdens lokalhistoriska förening,

Övriga uppgifter

Denna rapport, en kulturhistorisk karaktäristik och bedömning av Barkåkra kyrka, Bjäre kontrakt, har upprättats av:

Kristina Simonsson, Arkitekt SAR/MSA (rapportförfattare, foto och inventering)

Karl Johan Kember (granskare),

Arkitekt SAR/MSA, Certifierad sakkunnig avseende kulturvärden,

JAIS arkitekter AB, Sundstorget 3, 251 21 Helsingborg, 042-14 92 30, www.jais.se

Karakteriseringen har gjorts efter samråd med referensgrupp utsedd av Lunds stift.

Inventeringsdatum: 2016-02-03

Färdigställd rapport: 2017-05-29

Barkåkra kyrka - byggnadsbeskrivning

Stomme:	Murverk – natursten Murverk – Tegel Murverk-medeltida
Fasadmaterial:	Puts-kvastad Puts-slätputs
Fasadkulör:	Vit
Takform:	Sadeltak – Med dubbla fall-(Kyrka och torn) Pulpettak-(trapphus)
Taktäckningsmaterial:	Tegel
Byggnadsdel:	Torn-väster Långhus Kor-öster Kor-fullbrett Kor-rakt Korsarm-norr